

UMOWA NR .....

zawarta w dniu ..... roku w Jaworznie pomiędzy:

Gminą Miasta Jaworzna z siedzibą pod adresem: ....., reprezentowaną przez ....., działającego/cą na podstawie ..... Prezydenta Miasta Jaworzna nr ..... z dnia ..... - zwaną w dalszej części umowy „**Zamawiającym**”,

a

..... (nazwa/imię i nazwisko Wykonawcy), z siedzibą /miejszem zamieszkania pod adresem: ..... (adres siedziby/miejsca zamieszkania Wykonawcy), NIP/PESEL: ....., wpisanym do ..... (rodzaj lub nazwa rejestru) pod numerem ..... kapitał zakładowy ..... zł (jeśli dotyczy), którą reprezentuje/ją: ..... - zwanym w dalszej części umowy „**Wykonawcą**”,

o następującej treści:

§ 1

Przedmiot umowy

1. Przedmiotem niniejszej umowy jest **zaprojektowanie i wykonanie drogi rowerowej wzdłuż DK79 przy ul. Krakowskiej od skrzyżowania z ul. Hallera do skrzyżowania z ul. Karwety w Jaworznie.**
2. Zadanie realizowane w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa ronda z ul. Olszewskiego, zjazdów z estakady na DK 79 w Byczynie - Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach/zjazdach na DK 79 w Jaworznie”.
3. Zakres usług oraz robót budowlanych stanowiących przedmiot umowy został określony w dokumentacji wskazanej w § 7 pkt 1) niniejszej umowy.
4. Wykonawca oświadcza, że:
  - 1) jego oferta jest kompletna i umożliwia należyłą realizację przedmiotu umowy oraz że przy jej sporządzeniu zostały wzięte pod uwagę wszystkie ryzyka związane z umową, jak również, że uzyskał niezbędne informacje dotyczące czynników mogących mieć wpływ na wartość, zakres oraz sposób wykonania przedmiotu umowy i podejmuje ryzyko wykonania prac stanowiących przedmiot niniejszej umowy,
  - 2) zapoznał się z opisem przedmiotu zamówienia zawartym w specyfikacji warunków zamówienia (zwanej dalej SWZ) i nie wnosi żadnych uwag i zastrzeżeń do dokumentacji, na podstawie której ma zostać wykonany przedmiot umowy, ani do warunków w jakich ma on być wykonywany,
  - 3) dokona wszelkich wymaganych zgłoszeń oraz uzyska wszelkie niezbędne decyzje administracyjne, pozwolenia, uzgodnienia i opinie niezbędne do rozpoczęcia, wykonania, zakończenia i odebrania robót budowlanych stanowiących przedmiot niniejszej umowy.
5. Niniejsza umowa zostaje zawarta w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym - zgodnie z art. 275 pkt 2) ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

§ 2

Sposób komunikowania się Stron

1. Strony ustalają, że cała korespondencja dotycząca niniejszej umowy będzie przekazywana na następujące adresy:
  - 1) Zamawiający: Gmina Miasta Jaworzna - Urząd Miejski w Jaworznie, ul. Grunwaldzka 33, 43-600 Jaworzno, e-mail .....,
  - 2) Wykonawca: ..... e-mail .....
2. Strony są zobowiązane do wzajemnego informowania się o jakiegokolwiek zmianie powyższych adresów w terminie do 3 dni od daty zmiany. W przypadku braku powiadomienia drugiej Strony, korespondencja wysyłana na wymienione adresy uważana będzie za prawidłowo doręczoną.
3. Do wzajemnych kontaktów związanych z realizacją umowy Strony wyznaczają:
Zamawiający:
  - 1) imię i nazwisko: ....., telefon: ....., e-mail: .....
  - 2) imię i nazwisko: ....., telefon: ....., e-mail: .....Wykonawca:
  - 1) imię i nazwisko: ....., telefon: ....., e-mail: .....
  - 2) imię i nazwisko: ....., telefon: ....., e-mail: .....
4. Strony mają prawo do zmiany adresów wymienionych w ust. 1 niniejszego paragrafu i osób wskazanych w ust. 3 niniejszego paragrafu i ich danych kontaktowych. W celu dokonania powyższej zmiany wystarczające jest pisemne zawiadomienie drugiej Strony o dokonanej zmianie, bez konieczności zmiany umowy.

§ 3

Terminy realizacji

1. Terminem rozpoczęcia realizacji niniejszej umowy jest **data jej zawarcia**.
2. Przekazanie terenu budowy nastąpi w terminie 7 dni od daty odbioru dokumentacji projektowej.
3. Wykonanie dokumentacji projektowej wraz ze specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych (dalej zwanymi STWiORB) nastąpi w terminie 4 miesięcy od daty zawarcia niniejszej umowy.
4. Realizacja niniejszej umowy zostanie zakończona w terminie: **10 miesięcy od daty podpisania umowy**.
5. Wykonawca w dniu podpisania niniejszej umowy przedłoży Zamawiającemu do akceptacji harmonogram rzeczowo-terminowo-finansowy realizacji zadania (zwany dalej harmonogramem), sporządzony według wzoru stanowiącego załącznik do niniejszej umowy.
6. Zamawiający w terminie 3 dni zaakceptuje przedłożony przez Wykonawcę harmonogram albo zgłosi do niego uwagi.

7. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego uwag do harmonogramu Wykonawca będzie zobowiązany do ich uwzględnienia i przedłożenia Zamawiającemu poprawionego harmonogramu w terminie 3 dni od daty otrzymania uwag Zamawiającego.
8. Niezgłoszenie uwag w terminie wskazanym w ust. 6 niniejszego paragrafu uważa się za akceptację harmonogramu przez Zamawiającego.
9. Harmonogram może zostać zmieniony. W takim przypadku stosuje się odpowiednio zapisy ust. 5-8 niniejszego paragrafu.

§ 4

Wynagrodzenie

1. Strony ustalają wysokość wynagrodzenia ryczałtowego Wykonawcy za realizację przedmiotu niniejszej umowy na kwotę **netto**: ... zł (słownie: ... złotych 00/100) plus podatek VAT: ... %, tj. **brutto**: ... zł (słownie: ... złotych 00/100).
2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, obejmuje wszelkie koszty i ryzyka Wykonawcy związane z realizacją niniejszej umowy, z zastrzeżeniem zapisów § 5 niniejszej umowy.
3. Zadanie finansowane będzie ze środków budżetowych Gminy Miasta Jaworzna ujętych w: dziale ..., rozdziale .... § ....
4. Zmiana klasyfikacji budżetowej środków przeznaczonych na finansowanie przedmiotu umowy nie wymaga wprowadzenia zmian do niniejszej umowy. O takiej zmianie Zamawiający pisemnie poinformuje Wykonawcę.

§ 5

Waloryzacja wynagrodzenia

1. Strony dokonają zmiany wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy w formie aneksu do niniejszej umowy, w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia, na zasadach określonych w ust. 2-10 niniejszego paragrafu.
2. Każda ze Stron uprawniona jest do żądania zmiany wysokości wynagrodzenia Wykonawcy, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, jeżeli parametr Ws (zwany dalej wskaźnikiem) odzwierciedlający zmianę wskaźnika cen produkcji budowlano-montażowej ogółem publikowanego w Biuletynie Statystycznym Głównego Urzędu Statystycznego (zwanego dalej GUS) w okresie pomiędzy miesiącem zawarcia umowy (a jeżeli zawarcie umowy nastąpiło po upływie 180 dni od dnia upływu terminu składania ofert - w okresie pomiędzy miesiącem otwarcia ofert), a miesiącem poprzedzającym złożenie wniosku o waloryzację, przekroczy 20 %. Przy wyliczeniu parametru Ws odpowiednio miesiąc zawarcia umowy lub otwarcia ofert stanowią miesiąc bazowy.

Sposób wyliczenia parametru Ws uprawniającego do zastosowania waloryzacji:

$$Ws = [(W1/100 \times W2/100 \times \dots \times Wn/100) - 1] \times 100,$$

gdzie W1, W2, ... Wn wskaźniki w stosunku do analogicznego okresu miesiąca poprzedniego.

3. W przypadku likwidacji wskaźnika, o którym mowa w ust. 2 lub zmiany podmiotu, który urzędowo ustala, mechanizm, o którym mowa powyżej, stosuje się odpowiednio do wskaźnika lub podmiotu, który zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa zastąpi dotychczasowy wskaźnik lub podmiot.
4. Zmiana wysokości wynagrodzenia Wykonawcy, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, może zostać dokonana jednokrotnie po upływie pierwszych 6 miesięcy realizacji umowy.
5. Zmiana wysokości wynagrodzenia Wykonawcy, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, nie dotyczy wynagrodzenia za prace wykonane przed datą złożenia wniosku lub które zgodnie z umową miały być wykonane przed datą złożenia wniosku, chyba że opóźnienie wynika z przyczyn niezależnych od żądającego zmiany.
6. Wniosek o zmianę wysokości wynagrodzenia Wykonawcy, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, powinien zawierać uzasadnienie wskazujące na wysokość wskaźnika, o którym mowa w ust. 8 niniejszego paragrafu wraz z precyzyjnym sposobem jego wyliczenia oraz przedmiot i wartość prac podlegających waloryzacji.
7. Druga Strona umowy ustosunkuje się na piśmie do wniosku, o którym mowa w ust. 6 niniejszego paragrafu, w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania.
8. Zmiana wysokości wynagrodzenia Wykonawcy, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, polega na zmniejszeniu lub zwiększeniu wynagrodzenia za prace wykonane po dniu złożenia wniosku o 50 % zmniejszenia lub zwiększenia wskaźnika.
9. Maksymalną wartość zmiany wynagrodzenia, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, jaką dopuszcza Zamawiający w efekcie zastosowania postanowień o zasadach wprowadzania zmian wynosi 5 % wartości całkowitego wynagrodzenia brutto z oferty Wykonawcy.
10. Wykonawca, którego wynagrodzenie zostało zmienione zgodnie z ust. 1-9 niniejszego paragrafu, zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania podwykonawcy, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:
  - 1) przedmiotem umowy są roboty budowlane, dostawy lub usługi,
  - 2) okres obowiązywania umowy przekracza 6 miesięcy.

§ 6

Warunki płatności

1. Rozliczenie za wykonane roboty i usługi odbywać się będzie fakturami częściowymi do wartości 90 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, stosowanie do stanu zaawansowania robót i usług oraz ich wartości. Pozostała część wynagrodzenia, nierozliczona fakturami częściowymi, zostanie zapłacona, po dokonaniu odbioru końcowego robót.
2. Faktury częściowe muszą uwzględniać podział wynagrodzenia wynikający z ust. 1 niniejszego paragrafu oraz harmonogramu.
3. Dokumentem stwierdzającym stan zaawansowania robót i usług oraz ich wartość, stanowiącym podstawę do wystawienia faktury częściowej będzie protokół częściowego odbioru robót podpisany przez upoważnionych przedstawicieli obu Stron niniejszej umowy.

4. Rozliczenie końcowe nastąpi na podstawie faktury końcowej, którą Wykonawca będzie uprawniony wystawić po wykonaniu całego przedmiotu umowy i podpisaniu przez komisję odbiorową protokołu odbioru końcowego, zgodnie z postanowieniami § 14 niniejszej umowy.
5. Zapłata wynagrodzenia nastąpi w terminie do 30 dni, który to termin biegnie od daty dostarczenia do Zamawiającego prawidłowo wystawionej pod względem merytorycznym i formalnym faktury VAT wraz z odpowiednimi dokumentami, o których mowa w ust. 3 i 4 niniejszego paragrafu.
6. Wykonawca wystawi faktury VAT za wykonany przedmiot umowy na Zamawiającego tj. Gminę Miasta Jaworzna, ul. Grunwaldzka 33, 43-600 Jaworzno, NIP: 6322010013.
7. Faktura VAT może zostać złożona w postaci papierowej, elektronicznej przekazywanej odpowiednio na adres e-mail Zamawiającego: inwestycje@um.jaworzno.pl lub ustrukturyzowanej faktury elektronicznej przesłanej za pośrednictwem Platformy Elektronicznego Fakturowania (PEF), o której mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatnym.
8. Wykonawca wybiera następującą formę przekazywania faktur VAT Zamawiającemu: ....., a Zamawiający wyraża na to zgodę. Każdorazowa zmiana formy przekazywania faktur VAT przez Wykonawcę wymaga jego pisemnego oświadczenia, doręczonego Zamawiającemu oraz wyrażenia stosownej zgody przez Zamawiającego.
9. Zamawiający nie wyraża zgody na odbieranie za pośrednictwem Platformy Elektronicznego Fakturowania (PEF) innych ustrukturyzowanych dokumentów elektronicznych.
10. Od daty wejścia w życie obowiązkowego stosowania Krajowego Systemu eFaktur (KSEF), Wykonawca ma obowiązek na fakturze, oprócz numeru NIP nabywcy czyli Gminy Jaworzno (6322010013), podać unikatowy identyfikator jednostki wewnętrznej tj. Urzędu Miejskiego w Jaworznie, który zostanie przekazany Wykonawcy przed wystawieniem pierwszej faktury w KSEF.
11. Warunkiem zapłaty przez Zamawiającego drugiej i następnych części należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane jest przedstawienie dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom, biorącym udział w realizacji odebranych robót budowlanych, w formie oświadczenia podwykonawców i dalszych podwykonawców, zgodnie ze wzorem przygotowanym przez Zamawiającego. Oświadczenia powinny zostać dostarczone w formie oryginału lub w formie kserokopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem przez Wykonawcę lub w formie elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę, nie później niż 14 dni przed terminem zapłaty faktury.
12. W przypadku nieprzedstawienia przez Wykonawcę wszystkich dowodów zapłaty w terminie określonym w ust. 11 niniejszego paragrafu, Zamawiający wstrzyma wypłatę należnego wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane w części równej sumie kwot wynikających z nieprzedstawionych dowodów zapłaty oraz zastosuje zasady określone w art. 465 ustawy Pzp. Zapłata wstrzymanej części wynagrodzenia nastąpi w terminie 14 dni od dnia przedstawienia dowodów zapłaty lub wykazania niezasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
13. Zapłata za faktury VAT będzie realizowana w formie przelewów z rachunku bankowego Zamawiającego na rachunek bankowy Wykonawcy nr: ....., prowadzony przez .....

14. Wykonawca oświadcza, że wskazany numer rachunku bankowego jest rachunkiem umożliwiającym dokonanie podzielonej płatności w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług oraz znajduje się na „Białej liście” podatników podatku VAT.
15. Za dzień zapłaty Strony uznają dzień obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
16. Wykonawca nie może bez pisemnej zgody Zamawiającego przenieść wierzytelności przysługującej mu względem Zamawiającego z tytułu niniejszej umowy na osobę trzecią, obciążyć jej ani w inny sposób nią rozporządzać.
17. Wykonawca oświadcza, że wyraża zgodę na potrącenie z kwoty wynagrodzenia wymagalnych zobowiązań wobec Gminy Miasta Jaworzna.

§ 7

Dokumenty umowne

Następujące dokumenty należy czytać i interpretować łącznie jako integralną część niniejszej umowy:

- 1) SWZ, w tym w szczególności program funkcjonalno - użytkowy (zwany dalej PFU) opracowany przez ROADPRO M.Grzegorz, M.Ksel sp.j. z siedzibą pod adresem: 44-200 Rybnik, ul. Borki 40D,
- 2) oferta Wykonawcy,
- 3) wzór harmonogramu,
- 4) dokumenty potwierdzające wymagane zabezpieczenie należytego wykonania umowy.

§ 8

Obowiązki Wykonawcy

1. Wykonawca wykona przedmiot umowy z zachowaniem należytej staranności, zgodnie z przepisami prawa, normami technicznymi, zasadami sztuki budowlanej i wiedzą techniczną, dokumentami zamówienia, złożoną ofertą oraz postanowieniami niniejszej umowy.
2. Wykonawca zapewni i będzie ponosił odpowiedzialność za kierownictwo, siłę roboczą, sporządzoną przez siebie dokumentację projektową, metody organizacyjno-techniczne stosowane na terenie budowy, materiały przeznaczone do wbudowania i sprzęt do wykonywania robót oraz wszelkie przedmioty niezbędne do należytego wykonania przedmiotu umowy, począwszy od daty rozpoczęcia robót, aż do dnia ich odbioru końcowego.
3. Wykonawca odpowiada w szczególności za przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa, w tym przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów prawa pracy, przepisów przeciwpożarowych, przepisów związanych z ochroną środowiska i odpadami oraz odpowiada za właściwą organizację pracy, zachowanie ładu i porządku przy wykonywaniu robót, ochronę znajdujących się na terenie budowy obiektów i sieci oraz urządzeń uzbrojenia terenu i utrzymania ich w należytym stanie technicznym i ponosi wszelką odpowiedzialność za następstwa wynikające z nieprzestrzegania wskazanych powyżej przepisów oraz wskazanych w umowie obowiązków.
4. Wykonawca odpowiada za bezpieczeństwo osób przebywających na terenie budowy, począwszy od daty rozpoczęcia robót, aż do dnia ich odbioru końcowego.

5. Wykonawca zobowiązuje się zapewnić warunki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zgodnie z planem BIOZ.
6. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić, aby w opracowaniu dokumentacji projektowej, stanowiącej przedmiot niniejszej umowy, brały udział osoby posiadające stosowne uprawnienia oraz zapewnić wzajemne skoordynowanie techniczne wykonanych przez te osoby opracowań. W przypadkach przewidzianych przepisami prawa osoby te winny posiadać aktualne zaświadczenie stwierdzające przynależność do właściwej Izby samorządu zawodowego i odpowiednie ubezpieczenie.
7. Wykonawca zapewni nadzór autorski nad realizacją projektu.
8. Wykonawca zapewni we własnym zakresie i na własny koszt by wszystkie osoby wyznaczone przez niego do realizacji prac wchodzących w zakres przedmiotu umowy posiadały odpowiednie kwalifikacje, przeszkolenie, właściwe badania lekarskie, uprawnienia oraz spełniały wszelkie wymagania określone przez obowiązujące przepisy prawa.
9. Dla potrzeb realizacji przedmiotu umowy Wykonawca wykona we własnym zakresie zaplecze budowy wraz z dostawą niezbędnych mediów oraz potrzebne drogi technologiczne na warunkach ustalonych z właścicielem terenu.
10. Koszty niezbędnych mediów, w tym bieżącej eksploatacji sieci wodociągowej i elektrycznej, na potrzeby budowy oraz koszty ich doprowadzenia ponosi Wykonawca.
11. Wykonawca wykona przedmiot umowy z materiałów własnych, według opracowanej dokumentacji projektowej oraz STWiORB. Podstawowe założenia do wykonania dokumentacji projektowej oraz STWiORB zawarte są w dokumentach zamówienia, w tym w szczególności w PFU.
12. Wykonawca we własnym zakresie i na własny koszt umieści na terenie budowy odpowiednie oznakowanie, w tym tablice informacyjne i ostrzegawcze zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa i normami. Wykonawca zapewni i będzie utrzymywał na swój koszt wszelkie urządzenia pomocnicze na terenie budowy, jeżeli okażą się one niezbędne dla prowadzenia robót, w szczególności: osłony, ogrodzenia i oświetlenie terenu budowy.
13. W czasie realizacji przedmiotu umowy Wykonawca będzie utrzymywał teren budowy w miarę możliwości w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych oraz będzie usuwał na bieżąco wszelkie urządzenia pomocnicze oraz zbędne materiały i odpady. Wykonawca zobowiązany jest ponosić koszty związane z utrzymaniem dróg dojazdowych do terenu budowy w należytym stanie technicznym i czystości. Powyższe dotyczy również przyległych do terenu budowy ulic i chodników, jeśli Wykonawca korzysta z nich w związku z prowadzeniem robót.
14. Wszelkie maszyny i urządzenia używane przez Wykonawcę do wykonania przedmiotu umowy winny być w pełni sprawne, posiadać wymagane atesty oraz spełniać wymagania określone w obowiązujących przepisach prawa.
15. Wszelkie odpady powstałe w trakcie wykonywania umowy są własnością Wykonawcy i jest on odpowiedzialny za ich usunięcie i utylizację zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.
16. Wykonawca na własny koszt przeprowadzi wszelkie niezbędne badania, prace i pomiary potwierdzające właściwą jakość i prawidłowość wykonania przedmiotu umowy.

17. Wykonawca powinien chronić przed uszkodzeniem i kradzieżą wykonane przez siebie roboty i materiały przeznaczone do wykonania prac od chwili rozpoczęcia robót do odbioru końcowego, jak również zabezpieczyć roboty przed szkodami oraz przed działaniem warunków atmosferycznych i wód gruntowych.
18. Wszelkie straty lub uszkodzenia w robotach i materiałach powstałe w okresie, w którym Wykonawca jest za nie odpowiedzialny, powinien naprawić na własny koszt w taki sposób, aby roboty i materiały odpowiadały wymaganiom dokumentacji projektowej i zapisów niniejszej umowy.
19. Wykonawca jest zobowiązany umożliwić Zamawiającemu przeprowadzenie kontroli lub wizji lokalnej terenu budowy w każdym terminie.
20. Wykonawca odpowiada za szkody i roszczenia osób i podmiotów trzecich, jakie mogą wystąpić na skutek wadliwego wykonania niniejszej umowy.
21. Wykonawca po zakończeniu robót zlikwiduje zaplecze budowy i uporządkuje teren budowy najpóźniej do dnia rozpoczęcia odbioru końcowego przedmiotu umowy. Jeżeli Wykonawca nie wykona obowiązku, o którym mowa w zdaniu pierwszym we wskazanym terminie Zamawiający może zlecić jego wykonanie podmiotom trzecim na koszt i ryzyko Wykonawcy, na co Wykonawca wyraża zgodę.
22. Realizując zadanie publiczne objęte niniejszą umową Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia odpowiednio dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej, osobom ze szczególnymi potrzebami, co najmniej w zakresie określonym przez minimalne wymagania, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami następuje, o ile jest to możliwe, z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania.
23. Do obowiązków Wykonawcy należy również:
  - 1) protokolarne przejście terenu budowy,
  - 2) powiadomienie przed rozpoczęciem robót budowlanych niezbędnych służb wskazanych w uzgodnieniach i warunkach, dostawców mediów oraz innych osób, jeśli taki obowiązek wynika z obowiązujących przepisów prawa,
  - 3) prowadzenie na bieżąco dziennika budowy,
  - 4) zapewnienie koordynacji dostaw, usług i robót budowlanych wykonywanych przez podwykonawców i przejście odpowiedzialności za ich działania, w razie wyrażenia zgody przez Zamawiającego na zaangażowanie podwykonawców,
  - 5) niezwłoczne informowanie inspektora nadzoru i Zamawiającego o:
    - a) konieczności wykonania robót dodatkowych lub zamiennych,
    - b) konieczności odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu (niezgłoszenie tych robót daje Zamawiającemu podstawę do żądania odkrycia robót i przywrócenia stanu poprzedniego na koszt i ryzyko Wykonawcy),
  - 6) udział w naradach zwoływanych przez Zamawiającego, a dotyczących wykonywania przedmiotu umowy,
  - 7) udział w kontrolach prowadzonych przez Zamawiającego i inne instytucje,

- 8) dostarczenie Zamawiającemu niezbędnych atestów, wyników oraz protokołów badań, sprawdzeń, prób dotyczących przedmiotu umowy,
  - 9) kompletowanie w trakcie realizacji robót wszelkiej dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i wymaganiami niniejszej umowy,
  - 10) współpraca z inspektorem nadzoru i Zamawiającym polegająca na udzielaniu informacji i przedkładaniu dokumentów niezbędnych do sporządzania raportów, rozliczeń, sprawozdań,
  - 11) czynny udział w rozwiązywaniu wszelkiego rodzaju skarg i roszczeń podmiotów trzecich wywołanych realizacją przedmiotu umowy,
  - 12) udział w corocznych przeglądach gwarancyjnych,
  - 13) wykonywanie innych czynności wyżej niewyszczególnionych, koniecznych dla należytego wykonania przedmiotu umowy.
24. Przedstawicielem Zamawiającego na terenie budowy jest inspektor nadzoru. Zakres działania inspektora nadzoru określają przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.
25. Przedstawicielem Wykonawcy na terenie budowy jest kierownik budowy. Zakres działania kierownika budowy określają przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.

§ 9

Dokumentacja powykonawcza

1. Wykonawca przekaze Zamawiającemu najpóźniej w dniu rozpoczęcia odbioru końcowego robót następującą dokumentację:
  - 1) kompletny operat kolaudacyjny wraz z atestami i certyfikatami dopuszczającymi zastosowane materiały budowlane,
  - 2) dokumentację projektową powykonawczą z naniesionymi ewentualnymi zmianami nieistotnymi od zatwierdzonej dokumentacji budowlanej z oświadczeniem projektanta i Kierownika budowy, lub przygotowany i zatwierdzony aneks do projektu budowlanego, w przypadku zmiany decyzji pozwolenia na budowę,
  - 3) recepty i ustalenia technologiczne,
  - 4) dziennik budowy,
  - 5) wyniki pomiarów kontrolnych, badań i oznaczeń laboratoryjnych, dokumenty rozruchu i dopuszczenia zainstalowanych urządzeń wraz z instrukcjami użytkowania tych urządzeń,
  - 6) powykonawczą mapę geodezyjną obiektu (jeden egzemplarz w postaci elektronicznej format „pdf lub jpg”,
  - 7) zestawienie zabudowanych środków trwałych wraz z ich wyceną,
  - 8) inne dokumenty wymagane przez Zamawiającego zgodnie z zapisami umowy lub powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.
2. Z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 6) niniejszego paragrafu, dokumentację powykonawczą, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu Wykonawca winien przekazać Zamawiającemu w formie pisemnej

w postaci papierowej w trzech egzemplarzach oraz w postaci elektronicznej (odpowiednio pliki: DWG, .pdf), tożsamej treściowo z postacią papierową, na cyfrowym nośniku danych ustalonym przez Strony umowy.

§ 10

Personel Wykonawcy

1. Zamawiający wymaga, aby wszystkie prace fizyczne oraz czynności wykonywane przez operatorów sprzętu budowlanego związane z realizacją zamówienia, były wykonywane przez osoby zatrudnione przez Wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie stosunku pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy.
2. Wyjątkiem mogą być czynności wykonywane przez osoby fizyczne, które prowadzą działalność gospodarczą na własny rachunek (samozatrudnienie).
3. Zamawiający wymaga, aby Wykonawca/podwykonawca, w terminie 7 dni od podpisania umowy, przedłożył Zamawiającemu listę osób, o których mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu wraz z oświadczeniem, że osoby te są zatrudnione przez Wykonawcę/podwykonawcę na podstawie umowy o pracę, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy.
4. W przypadku zmiany składu osobowego pracowników Wykonawca/podwykonawca będzie zobowiązany każdorazowo do aktualizacji listy i oświadczenia, o którym mowa w ust. 3 niniejszego paragrafu, w terminie natychmiastowym tj. najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy przez nowego pracownika.
5. W celu weryfikacji zatrudniania, przez Wykonawcę lub podwykonawcę, na podstawie umowy o pracę, osób, o których mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, Zamawiający ma prawo żądać:
  - 1) oświadczenia zatrudnionego pracownika,
  - 2) oświadczenia Wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu pracownika na podstawie umowy o pracę,
  - 3) poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o pracę zatrudnionego pracownika,
  - 4) innych dokumentów,
    - zawierających informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika.
6. Dokumenty, o których mowa w ust. 5 niniejszego paragrafu Wykonawca lub podwykonawca ma obowiązek dostarczyć w terminie 3 dni od dnia zgłoszenia żądania.

§ 11

Podwykonawcy

1. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest zobowiązany, w trakcie realizacji zamówienia, do przedłożenia Zamawiającemu projektu tej umowy, przy czym podwykonawca lub dalszy

podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.

2. Termin zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku.
3. Zamawiający, w terminie 14 dni, zgłasza w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadku gdy:
  - 1) nie spełnia ona wymagań określonych w dokumentach zamówienia,
  - 2) przewiduje ona termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż określony w ust. 2 niniejszego paragrafu,
  - 3) zawiera ona postanowienia niezgodne z art. 463 ustawy Pzp.
4. Niezgłoszenie zastrzeżeń, o których mowa w ust. 3 niniejszego paragrafu, do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie określonym w ust. 3 niniejszego paragrafu, uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
5. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.
6. Zamawiający, w terminie 14 dni, zgłasza w formie pisemnej pod rygorem nieważności sprzeciw do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadkach, o których mowa w ust. 3 niniejszego paragrafu.
7. Niezgłoszenie sprzeciwu, o którym mowa w ust. 6 niniejszego paragrafu, do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie określonym w ust. 6 niniejszego paragrafu, uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.
8. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5 % wartości niniejszej umowy oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany przez Zamawiającego w dokumentach zamówienia. Wyłączenie nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50.000,00 zł.
9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8 niniejszego paragrafu, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż określony w ust. 2 niniejszego paragrafu, Zamawiający informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
10. Zapisy ust. 1–9 niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do zmian umowy o podwykonawstwo.
11. Powierzenie wykonania części zamówienia podwykonawcom nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie tego zamówienia.
12. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 118 ust. 1 ustawy Pzp, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca jest obowiązany w terminie 7 dni od dnia wezwania przez Zamawiającego wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca

samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.

13. Jeżeli Wykonawca nie wypełnił obowiązku o którym mowa w ust. 12 niniejszego paragrafu, Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy i naliczenia kary umownej, o której mowa w § 18 ust. 2 pkt 14) niniejszej umowy.

§ 12

Jakość materiałów i robót

1. Materiały i urządzenia użyte do wykonania niniejszej umowy powinny odpowiadać, co do jakości wymagom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonych w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych oraz wymagom specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót i SWZ.
2. Wykonawca na każde żądanie Zamawiającego zobowiązany jest do okazania w stosunku do wskazanych materiałów znaków bezpieczeństwa, deklaracji zgodności lub aprobaty technicznej lub certyfikatu zgodności z Polską Normą przenoszącą normy europejskie lub normą państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego przenoszącą tę normę lub innymi normami lub dokumentami, zgodnie z przepisami ustawy Pzp.
3. Ilekroć w specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót, dokumentacji technicznej mowa jest o polskich normach, należy przez to rozumieć polskie normy przenoszące normy europejskie lub normy innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub inne normy lub dokumenty, o których mowa w ustawie Pzp.
4. Zamawiający ma prawo żądać od Wykonawcy wykonania przez niego badań jakościowo-ilościowych stosowanych materiałów i wyrobów budowlanych. Wykonawca wykona na własny koszt badania i pomiary zgodnie z wymogami w tym zakresie. Miejsca pomiarów i badań wskaże przedstawiciel Zamawiającego.
5. Zamawiający może pobierać próbki materiałów i prowadzić badania niezależnie od Wykonawcy, na swój koszt. Jeżeli wyniki tych badań wykażą, że raporty Wykonawcy są niewiarygodne, to Zamawiający poleci Wykonawcy lub zleci niezależnemu laboratorium przeprowadzenie powtórnych lub dodatkowych badań. W przypadku, gdy w wyniku dodatkowych badań, badania Wykonawcy okażą się nieprawidłowe, całkowite koszty powtórnych lub dodatkowych badań i pobierania próbek poniesione zostaną przez Wykonawcę.
6. Jeżeli w rezultacie przeprowadzenia badań lub w razie przeprowadzonej przez Zamawiającego kontroli okaże się, że zastosowane materiały i wyroby są niezgodne z umową, to Zamawiający ma prawo zażądać wymiany niewłaściwych materiałów i wyrobów na koszt Wykonawcy.

§ 13

Odbiór dokumentacji projektowej

1. Przyjmowane w wykonywanej dokumentacji projektowej oraz STWiORB rozwiązania powinny być konsultowane z Zamawiającym na etapie ich sporządzania. Wykonawca uwzględni w dokumentacji uwagi lub zastrzeżenia Zamawiającego, albo uzasadni w formie pisemnej przyczyny ich odrzucenia.
2. Miejscem odbioru dokumentacji jest siedziba Zamawiającego.

3. Wykonawca przekaze Zamawiającemu sporządzoną dokumentację w formie pisemnej oraz w postaci elektronicznej, w następujących ilościach:
  - 1) dokumentacja projektowa wraz z STWiORB w postaci papierowej - trzy egzemplarze,
  - 2) dokumentacja projektowa wraz z STWiORB w postaci elektronicznej, tożsama z postacią papierową, w formatach .pdf i DWG - na cyfrowym nośniku danych ustalonym przez Strony,
  - 3) kosztorys inwestorski wraz z przedmiarem robót w postaci papierowej - jeden egzemplarz,
  - 4) kosztorys inwestorski wraz z przedmiarem robót w postaci elektronicznej, tożsamy z postacią papierową w formacie .pdf, w formie edytowalnej .rds lub .ath, w arkuszu kalkulacyjnym lub dokumencie tekstowym, na cyfrowym nośniku danych ustalonym przez Strony.
4. Przekazana dokumentacja będzie wzajemnie skoordynowana technicznie. Zawierać będzie wymagane potwierdzenia sprawdzeń rozwiązań projektowych, wymagane opinie, uzgodnienia, zgody i pozwolenia w zakresie wynikającym z przepisów prawa, a także spis opracowań i dokumentacji składających się na komplet przedmiotu umowy. Posiadać będzie oświadczenie projektanta, a także osoby sprawdzającej projekt pod względem zgodności z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, że zakres opracowanej dokumentacji projektowej wykonany jest zgodnie z umową, obowiązującymi przepisami prawa, zasadami wiedzy technicznej, normami i wytycznymi oraz że została wykonana w stanie kompletnym, niezbędnym do realizacji celu, któremu ma służyć.
5. Dokumentacja projektowa wchodząca w zakres przedmiotu niniejszej umowy powinna być sporządzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego.
6. Odbiór nastąpi na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego podpisanego przez upoważnionych przedstawicieli obu Stron umowy.
7. Protokół zdawczo-odbiorczy, o którym mowa w ust. 6 niniejszego paragrafu zawiera w szczególności:
  - 1) informację o czasie i miejscu przekazania dokumentacji,
  - 2) wykaz przekazanej dokumentacji,
  - 3) oświadczenie Wykonawcy, że wymieniona w protokole dokumentacja jest wykonana zgodnie z umową, obowiązującymi przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, zasadami wiedzy technicznej oraz normami i jest kompletna z punktu widzenia celu, któremu ma służyć,
  - 4) oświadczenie lub dokumenty dotyczące praw autorskich, o których mowa w § 19 ust. 2 niniejszej umowy,
  - 5) oświadczenie Wykonawcy, że dokumentacja jest wolna od wad prawnych i fizycznych, które mogłyby spowodować odpowiedzialność Zamawiającego.
8. Zamawiającemu przysługuje prawo odmowy podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego dokumentacji, jeżeli wbrew oświadczeniu Wykonawcy, o którym mowa w ust. 7 pkt 3 niniejszego paragrafu, dokumentacja nie została wykonana zgodnie z umową, obowiązującymi przepisami, w tym techniczno-

budowlanymi, zasadami wiedzy technicznej oraz normami lub nie jest kompletna z punktu widzenia celu, któremu ma służyć.

9. Odbiór dokumentacji, na podstawie podpisanego przez Strony protokołu zdawczo-odbiorczego, nie wyłącza odpowiedzialności Wykonawcy za wady dokumentacji projektowej, nie stanowi jej przyjęcia bez zastrzeżeń, w rozumieniu art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz nie pozbawia Zamawiającego uprawnień wynikających z rękojmi i gwarancji.

§ 14

Odbiór robót budowlanych

1. Zamawiający ustala następujące rodzaje wewnętrznych odbiorów robót budowlanych:
  - 1) odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu,
  - 2) odbiór częściowy,
  - 3) odbiór końcowy.
2. Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu polega na finalnej ocenie jakości wykonanych robót, które w dalszym procesie realizacji nie będą widoczne. Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu będzie dokonywany w czasie umożliwiającym wykonanie ewentualnych korekt i poprawek bez hamowania ogólnego postępu robót.
3. Wykonawca ma obowiązek poinformować Zamawiającego oraz inspektora nadzoru, kiedy roboty zanikające lub ulegające zakryciu będą gotowe do odbioru, a inspektor nadzoru winien niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 3 dni roboczych po dacie zgłoszenia gotowości do odbioru, stawić się w celu odbioru tych robót. W przypadku gdy inspektor nadzoru nie wypełni obowiązku stawienia się w celu odbioru, o którym mowa w zdaniu pierwszym, Zamawiający powoła dwuosobową komisję odbiorową ze swojej strony, która dokona czynności odbiorowych nie później niż w ciągu 2 dni roboczych od upływu terminu wyznaczonego na te czynności Inspektorowi nadzoru.
4. Na żądanie inspektora nadzoru Wykonawca odkryje na własny koszt wszelkie roboty, które zostały przez niego zakryte bez zgody inspektora nadzoru.
5. Odbiór częściowy polega na ocenie jakości wykonanych robót po zakończeniu wyznaczonych uprzednio etapów, zgodnie z założeniami wynikającymi z harmonogramu.
6. Odbiór końcowy robót polega na finalnej ocenie ilości i jakości wykonanych wszystkich części robót zgodnie z założeniami wynikającymi z harmonogramu.
7. Podpisane przez obie Strony umowy protokoły z odbiorów częściowych i odbioru końcowego będą stanowiły podstawę do wystawienia faktur.
8. Wykonawca zgłosi pisemnie Zamawiającemu oraz inspektorowi nadzoru gotowość dokonania końcowego odbioru robót, jeżeli pełny zakres robót zadania wymienionego w § 1 ust. 1 niniejszej umowy zostanie zakończony, a wszystkie badania i próby przewidziane w specyfikacjach technicznych zgodne będą z obowiązującymi normami.
9. Zamawiający na podstawie otrzymanego pisemnego zgłoszenia zakończenia robót od Wykonawcy powoła, w ciągu 14 dni od daty potwierdzenia przez inspektora nadzoru zakończenia robót, komisję

odbiorową, złożoną z przedstawicieli obu Stron umowy, która niezwłocznie, jednak nie później niż do 14 dni od daty jej powołania, przeprowadzi czynności związane z odbiorem końcowym przedmiotu umowy.

10. Wykonawca przekaze Zamawiającemu najpóźniej w dniu rozpoczęcia odbioru końcowego robót zweryfikowaną przez inspektora nadzoru dokumentację, o której mowa w § 9 niniejszej umowy, a komisja odbierająca roboty dokona oceny jakościowej tych robót na podstawie przedłożonych dokumentów, wyników badań, pomiarów i oceny wizualnej oraz zgodności wykonania robót z niniejszą umową oraz dokumentami zamówienia.
11. Prawidłowe wykonanie pełnego zakresu przedmiotu niniejszej umowy zostanie zgodnie stwierdzone w protokole odbioru końcowego, podpisanym przez członków komisji odbiorowej.
12. W przypadku, gdy przedłożona przez Wykonawcę dokumentacja nie będzie prawidłowa, zgłoszone do odbioru roboty budowlane nie będą zakończone lub zostały wykonane wadliwie w sposób istotny lub niezgodnie z niniejszą umową, komisja przerwie czynności odbiorowe z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy oraz ustali nowy termin odbioru końcowego. W takiej sytuacji ponownie stosuje się zapisy ust. 8-11 niniejszego paragrafu. Ponadto Zamawiającemu przysługuje uprawnienie wynikające z § 18 ust. 2 pkt 1) niniejszej umowy.
13. W przypadku stwierdzenia w trakcie odbiorów wad nieistotnych, Zamawiający dokona odbioru, jednocześnie wyznaczając Wykonawcy termin usunięcia stwierdzonych wad nieistotnych.

§ 15

Gwarancja i rękojmia

1. Strony ustalają, że odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu gwarancji w odniesieniu do całego przedmiotu umowy wynosi ..... miesięcy, licząc od dnia protokolarnego odbioru całości przedmiotu niniejszej umowy.
2. Gwarancja nie zwalnia Wykonawcy od odpowiedzialności za wady za wykonany przedmiot umowy z tytułu rękojmi - na zasadach określonych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, z zastrzeżeniem wydłużenia okresu odpowiedzialności z tytułu rękojmi na dokumentację projektową oraz STWiORB do lat 5.
3. Wykonawca przyjmuje wszelką odpowiedzialność, za wady sporządzonej dokumentacji projektowej oraz STWiORB zmniejszające ich wartość lub użyteczność ze względu na cel, dla którego zostały opracowane, a w szczególności odpowiada za rozwiązanie niezgodne z parametrami ustalonymi w normach i przepisach techniczno-budowlanych. Podpisanie przez Zamawiającego protokołu zdawczo-odbiorczego nie zwalnia Wykonawcy od odpowiedzialności za wady wskazanej dokumentacji.
4. Wykonawca zobowiązany jest do nieodpłatnego usuwania wad przedmiotu niniejszej umowy ujawnionych po odbiorze w okresie gwarancji lub rękojmi, w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego. Okres gwarancji i rękojmi ulega wydłużeniu o czas potrzebny na usunięcie wad
5. Termin wyznaczony przez Zamawiającego na usunięcie wad nie może być krótszy niż 3 dni.
6. W przypadku nieusunięcia wad w wyznaczonym terminie Zamawiający może usunąć wadę w drodze wykonania zastępczego, którego kosztem zostanie obciążony Wykonawca, bez konieczności uzyskiwania

uprzedniego upoważnienia sądu, niezależnie od możliwości obciążenia Wykonawcy z tego tytułu karami umownymi, na co Wykonawca wyraża zgodę.

§ 16

Ubezpieczenie budowy

1. Wykonawca zobowiązany jest do przedłożenia polis: od odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej i od ryzyk budowy – każda na wartość nie mniejszą niż wartość kontraktu, powiększoną o 15 %.
2. Polisy powinny być przedstawione w następujących formach:
  - 1) od odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej - oryginał w postaci papierowej lub w formie elektronicznej (opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym), lub kserokopia potwierdzona przez Wykonawcę za zgodność z oryginałem,
  - 2) od ryzyk budowy - oryginał w postaci papierowej lub w formie elektronicznej (opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym) lub odpis poświadczony notarialnie.
3. Polisy powinny być wystawione na okres od daty protokolarnego przekazania terenu budowy do upływu 30 dni od daty umownego zakończenia zadania inwestycyjnego, stanowiącego przedmiot niniejszej umowy.
4. Wykonawca dostarczy polisy Zamawiającemu najpóźniej w dniu protokolarnego przekazania terenu budowy.
5. W przypadku upływu terminu ważności polis, Wykonawca zobowiązany jest do zachowania ciągłości ubezpieczenia i dostarczenia Zamawiającemu wznowionej polisy, nie później niż w dniu poprzedzającym termin upływu ważności poprzedniej polisy.

§ 17

Odstąpienie od umowy

1. Zamawiający ma prawo odstąpić od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy, jeżeli:
  - 1) Wykonawca nie przedłożył harmonogramu w terminie wskazanym w § 3 ust. 5 lub 7 niniejszej umowy,
  - 2) Wykonawca nie przejął terenu budowy w terminie wskazanym w § 3 ust. 2 niniejszej umowy,
  - 3) Wykonawca wstrzyma roboty na okres dłuższy niż 7 dni, a przerwa w robotach nie została zaakceptowana przez Zamawiającego,
  - 4) Wykonawca nie realizuje przedmiotu niniejszej umowy zgodnie z terminami ustalonymi w harmonogramie,
  - 5) Wykonawca realizuje przedmiot umowy niezgodnie z warunkami niniejszej umowy, sztuką budowlaną lub dokumentacją projektową i STWiORB,
  - 6) Wykonawca nie przedłożył polisy ubezpieczeniowej lub jej wznowienia zgodnie z § 16 niniejszej umowy,
  - 7) Wykonawca nie dokonał zgłoszenia podwykonawcy zgodnie z § 11 niniejszej umowy,

- 8) Wykonawca co najmniej dwukrotnie dopuścił się opóźnień w płatnościach na rzecz podwykonawców,
  - 9) Wykonawca dopuszcza się rażącego naruszenia innych postanowień niniejszej umowy.
2. Zamawiający może także odstąpić od umowy w przypadkach wskazanych w art. 456 ust. 1 ustawy Pzp.
  3. Oświadczenie o odstąpieniu od umowy może zostać złożone w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o okolicznościach stanowiących podstawę odstąpienia. Odstąpienie powinno nastąpić w formie pisemnej i zawierać uzasadnienie pod rygorem nieważności takiego oświadczenia.
  4. W przypadku odstąpienia od umowy Strony są zobowiązane do następujących czynności:
    - 1) Wykonawca wspólnie z Zamawiającym sporządza protokół inwentaryzacji wykonanych robót wg daty odstąpienia od umowy,
    - 2) Strony wspólnie ustalają sposób zabezpieczenia przerwanych robót, a Wykonawca je zabezpieczy; koszt czynności zabezpieczających poniesie Strona, po której leżą przyczyny odstąpienia od umowy,
    - 3) Wykonawca sporządzi wykaz materiałów i urządzeń, których nie może wykorzystać do realizacji innych robót, o ile przerwanie robót nie nastąpiło z winy Wykonawcy; Zamawiający jest zobowiązany pokryć koszty tych materiałów i przejąć je,
    - 4) Wykonawca usunie niezwłocznie z terenu budowy obiekty i urządzenia zaplecza oraz materiały i konstrukcje stanowiące jego własność,
    - 5) Wykonawca zgłosi do odbioru przez Zamawiającego wykonane roboty do czasu odstąpienia od umowy wraz z robotami zabezpieczającymi,
    - 6) Zamawiający jest zobowiązany do odbioru wykonanych robót i zapłaty za nie.
  5. Jeżeli Wykonawca ponosi winę za odstąpienie od umowy, Zamawiający zastosuje wszelkie kary i potrącenia wynikające z niniejszej umowy.

§ 18

Kary umowne

1. Obowiązującą formą odszkodowania uzgodnioną między Stronami będą kary umowne, z zastrzeżeniem ust. 5 niniejszego paragrafu.
2. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne w następujących przypadkach:
  - 1) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy - w wysokości 0,1 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy dzień zwłoki,
  - 2) za zwłokę w dostarczeniu opracowanej dokumentacji projektowej i STWiORB - w wysokości 0,01 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy dzień zwłoki,
  - 3) za niewykonanie obowiązku, o którym mowa w § 5 ust. 10 niniejszej umowy - w wysokości 0,01 % wynagrodzenia brutto wskazanego w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy stwierdzony przypadek,

- 4) za zwłokę w dostarczeniu dokumentów, o których mowa w § 9 niniejszej umowy - w wysokości 0,01 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy dzień zwłoki,
  - 5) za niedopełnienie wymogu zatrudnienia pracowników, o których mowa w § 10 ust. 1 niniejszej umowy, na podstawie stosunku pracy w rozumieniu ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy - w wysokości 0,01 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy przypadek,
  - 6) za zwłokę w przedłożeniu listy oraz oświadczenia, o których mowa w § 10 ust. 3 i 4 niniejszej umowy - w wysokości 0,01 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy dzień zwłoki,
  - 7) za zwłokę w przedłożeniu dokumentów, o których mowa w § 10 ust. 5 niniejszej umowy - w wysokości 0,01 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy dzień zwłoki,
  - 8) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany - w wysokości 0,01 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy przypadek,
  - 9) za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany - w wysokości 0,01 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy przypadek,
  - 10) za brak zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty, zgodnie z § 11 ust. 9 niniejszej umowy - w wysokości 0,01 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy przypadek,
  - 11) za brak zapłaty lub nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom - w wysokości 0,01 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy przypadek,
  - 12) za zwłokę w usunięciu stwierdzonych wad - w wysokości 0,1 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy dzień zwłoki licząc od dnia wyznaczonego na ich usunięcie,
  - 13) za zwłokę w dostarczeniu Zamawiającemu polis ubezpieczeniowych, o których mowa w § 16 niniejszej umowy lub ich wznowienia w wysokości 0,01 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy dzień zwłoki,
  - 14) za odstąpienie od umowy przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w wysokości 10 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy.
3. Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną w wysokości 10 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, w przypadku odstąpienia od umowy przez Wykonawcę z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego.
  4. Zamawiający może każdą z kar naliczać oddzielnie.

5. Zamawiającemu przysługuje prawo domagania się odszkodowania przewyższającego wysokość kar umownych na zasadach ogólnych.
6. Kary umowne przysługujące Zamawiającemu mogą być potrącane z wynagrodzenia Wykonawcy.
7. Łączna maksymalna wysokość kar umownych, których mogą dochodzić Strony wynosi 20 % wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy.

§ 19

Prawa autorskie

1. W ramach wynagrodzenia wskazanego w § 4 ust. 1 niniejszej umowy Wykonawca z dniem przekazania dokumentacji projektowej i STWiORB Zamawiającemu, przenosi na Zamawiającego autorskie prawa majątkowe oraz prawa zależne do tej dokumentacji – na wszystkich polach eksploatacji, wymienionych w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w ramach których Zamawiający będzie mógł bez zgody Wykonawcy i bez dodatkowego wynagrodzenia na rzecz Wykonawcy oraz bez żadnych ograniczeń terytorialnych, czasowych i ilościowych korzystać z dokumentacji w całości lub we fragmentach, w tym w szczególności w zakresie:
  - 1) wykorzystywania dokumentacji w sposób nieograniczony, m.in. w ramach prowadzonych projektów/inwestycji przez Zamawiającego, w tym również do wykonania innych dokumentacji,
  - 2) utrwalania i zwielokrotniania dokumentacji – wytwarzania określoną techniką egzemplarzy dokumentacji, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową,
  - 3) obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których dokumentację utrwalono – wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy,
  - 4) rozpowszechniania dokumentacji w sposób inny niż określony w pkt 3) niniejszego ustępu - publicznego wystawiania, wyświetlania, odtwarzania oraz nadawania i reemitowania, a także publicznego udostępniania w taki sposób, aby każdy mógł mieć dostęp do dokumentacji w miejscu i w czasie przez siebie wybranym, w tym poprzez udostępnienie egzemplarza dokumentacji w formie cyfrowej w Internecie, publikacji folderów reklamowych zawierających zwielokrotnioną techniką drukarską część lub całość dokumentacji.
2. Wykonawca zobowiązuje się do wykazania, iż:
  - 1) jest autorem dzieła, jest ono wolne od jakichkolwiek wad prawnych oraz nie narusza uprawnień osób trzecich - poprzez złożenie stosownego oświadczenia w formie pisemnej
lub/oraz
  - 2) posiada wszystkie prawa autorskie, przeniesione na rzecz Zamawiającego, do części dokumentacji opracowanej przez podwykonawców - poprzez przedstawienie dokumentów potwierdzających nabycie tych praw przez Wykonawcę od podwykonawców.
3. Wykonawca zobowiązuje się do niewykorzystywania autorskich praw osobistych ze szkodą dla interesów Zamawiającego lub w sposób utrudniający realizację inwestycji, na potrzeby której została sporządzona dokumentacja. Wykonawca zapewni, aby zobowiązanie to dotyczyło również podwykonawców.

4. Wykonawca zezwala Zamawiającemu na dokonywanie wszelkich zmian w dokumentacji jaką otrzyma Zamawiający w wyniku wykonania przez Wykonawcę niniejszej umowy, w szczególności: modyfikacji, przeróbek, adaptacji, poprawek, tłumaczeń oraz aktualizacji - zgodnie z uzasadnionymi potrzebami Zamawiającego.
5. W przypadku odstąpienia od umowy przez Zamawiającego, Wykonawca oświadcza, że wyraża zgodę na wykorzystanie wykonanej przez niego części przedmiotu umowy w celu jego dokończenia przez innego, wybranego przez Zamawiającego wykonawcę i jednocześnie oświadcza, że nie będzie rościć żadnych praw z tego tytułu, w tym dodatkowego wynagrodzenia.

§ 20

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. Przed zawarciem umowy Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5 % całkowitej ceny ofertowej za przedmiot umowy w formie .....
2. Z wyłączeniem formy pieniężnej, zabezpieczenie składane jest w oryginale w postaci papierowej lub formie elektronicznej (opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym).
3. Z treści zabezpieczenia przedstawionego w formie innej niż pieniądź winno wynikać, że bank/ubezpieczyciel/poręczyciel zapłaci na rzecz Zamawiającego w terminie maksymalnie 15 dni od pisemnego żądania kwotę zabezpieczenia, na pierwsze wezwanie Zamawiającego, bez odwołania, bez warunku, bez konieczności sporządzania i podpisywania jakichkolwiek protokołów odbioru robót lub usuwania wad w okresie rękojmi oraz niezależnie od kwestionowania, czy zastrzeżeń Wykonawcy i bez dochodzenia, czy wezwanie Zamawiającego jest uzasadnione, czy nie.
4. Zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy oraz służy pokryciu roszczeń z tytułu rękojmi za wady przedmiotu umowy.
5. Strony uzgadniają, że 30 % wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy pozostawiona będzie na zabezpieczenie roszczeń Zamawiającego z tytułu rękojmi za wady przedmiotu umowy.
6. Zamawiający zwróci zabezpieczenie w terminach określonych w art. 453 ust. 1 i 3 ustawy Pzp.
7. W przypadku upływu terminu ważności zabezpieczenia należytego wykonania umowy, Wykonawca zobowiązany jest do zachowania ciągłości zabezpieczenia do upływu terminów, o których mowa w ust. 6 niniejszego paragrafu i do przedłużenia zabezpieczenia lub wniesienia nowego zabezpieczenia na kolejne okresy.
8. W przypadku nieprzedłużenia lub niewwniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, Zamawiający zmieni formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia.

§ 21

Zmiany umowy

1. Dopuszcza się możliwość dokonania zmian postanowień niniejszej umowy w przypadku, gdy zmiana taka nie jest istotna w rozumieniu art. 454 ust. 2 ustawy Pzp oraz w przypadku zaistnienia okoliczności określonych w art. 455 ustawy Pzp.

2. Zamawiający przewiduje możliwość dokonania zmian w niniejszej umowie, które mogą być inicjowane przez Zamawiającego lub Wykonawcę i wprowadzone jedynie w przypadku, jeżeli obie Strony umowy zgodnie uznają, że zaszły poniższe okoliczności oraz wprowadzenie zmian jest niezbędne dla prawidłowej realizacji zamówienia.
3. Dopuszczalna jest **zmiana terminu wykonania** umowy lub jej części w przypadku:
  - 1) opóźnień organów administracji publicznej w wydaniu decyzji administracyjnych, uzgodnień lub innych aktów administracyjnych, których wydanie jest niezbędne dla dalszego wykonywania przedmiotu umowy przez Wykonawcę, a opóźnienie organów nie wynika z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy,
  - 2) konieczności uzyskania wyroku sądu lub innego orzeczenia sądu albo organu administracji publicznej, którego uzyskanie nie było przewidziane w opisie przedmiotu zamówienia (ani w żadnym innym dokumencie stanowiącym element dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego), a jest niezbędne celem wykonania obowiązków Wykonawcy wynikających z umowy,
  - 3) wystąpienia osób trzecich z roszczeniami lub ujawnienia się roszczeń osób trzecich, które uniemożliwiają dalsze wykonanie przedmiotu zamówienia, w szczególności uzyskanie odpowiednich decyzji, zezwoleń, uzgodnień wydawanych przez organy administracji publicznej, a także uzyskanie warunków przyłączeniowych od gestorów sieci,
  - 4) wszczęcia przez jakikolwiek podmiot postępowania sądowego lub administracyjnego uniemożliwiającego wykonanie przedmiotu umowy przez Wykonawcę, w szczególności wstrzymujące możliwość uzyskania odpowiednich decyzji administracyjnych, uzgodnień, zezwoleń, ekspertyz lub innych aktów administracyjnych niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy,
  - 5) zmiany warunków technicznych gestorów sieci, w szczególności sieci energetycznych, gazowych, wodociągowo-kanalizacyjnych, co uniemożliwia realizację przez Wykonawcę obowiązków wynikających z umowy,
  - 6) opóźnienia gestorów sieci w zakresie wydania warunków przyłączeniowych, pomimo spełnienia przez Wykonawcę wszystkich warunków ich otrzymania,
  - 7) zwłoki Zamawiającego w akceptacji dokumentacji projektowej lub jej elementów, co spowoduje opóźnienie Wykonawcy w realizacji dalszych zobowiązań wynikających z umowy,
  - 8) zwłoki Zamawiającego w przekazaniu Wykonawcy dokumentów niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy, których obowiązek przekazania Wykonawcy wynika z umowy,
  - 9) opóźnienie w uzyskaniu wymaganych uzgodnień, opinii, aprobat od podmiotów trzecich, które to opóźnienie powstało z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy, a powoduje brak możliwości realizacji przez Wykonawcę obowiązków wynikających z umowy,
  - 10) opóźnienia innych inwestycji lub robót budowlanych prowadzonych przez Zamawiającego lub innych zamawiających, które to inwestycje lub roboty kolidują z wykonaniem robót objętych umową, co uniemożliwia Wykonawcy terminowe wykonanie umowy,

- 11) wstrzymania wykonania umowy przez Zamawiającego z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy, o ile takie działanie powoduje, że nie jest możliwe wykonanie umowy w dotychczas ustalonym terminie,
- 12) opóźnienia Zamawiającego w wykonaniu jego zobowiązań wynikających z umowy lub przepisów powszechnie obowiązującego prawa, co uniemożliwia terminowe wykonanie umowy przez Wykonawcę,
- 13) zmian, po upływie terminu składania ofert, obowiązujących przepisów prawa wpływających na termin wykonania przedmiotu umowy, w tym w szczególności nałożenia na Wykonawcę obowiązku uzyskania dodatkowych decyzji administracyjnych, uzgodnień, zezwoleń, ekspertyz lub innych aktów administracyjnych niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy, których uzyskanie nie było konieczne na etapie składania ofert,
- 14) wystąpienia niemożliwych do przewidzenia warunków atmosferycznych, co powodowało brak możliwości kontynuowania robót (wstrzymanie wykonania robót); poprzez niemożliwe do przewidzenia warunki atmosferyczne należy rozumieć utrzymujące się przez okres 14 dni warunki odmienne od warunków atmosferycznych występujących na terenie budowy w danym miesiącu w ostatnich 5 latach - liczonych od dnia upływu terminu składania ofert,
- 15) wystąpienia na terenie budowy szkód górniczych, wykopalisk, osuwisk, zapadlisk, niewybuchów, niewypałów lub znalezisk archeologicznych, które wymagały wstrzymania wykonania robót budowlanych przez Wykonawcę,
- 16) wystąpienia awarii na terenie budowy, za którą odpowiedzialności nie ponosi Wykonawca, skutkującej koniecznością wstrzymania wykonania robót budowlanych przez Wykonawcę,
- 17) wystąpienia niezinventaryzowanych lub błędnie zinventaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów w stosunku do danych wynikających z opisu przedmiotu zamówienia lub dostarczonej przez Zamawiającego dokumentacji, co spowodowało wstrzymanie wykonania robót budowlanych, zmianę dokumentacji projektowej lub wykonanie robót dodatkowych lub zamiennych,
- 18) wystąpienia okoliczności uprawniających do zmiany przedmiotu umowy, o których mowa w niniejszym paragrafie umowy, jeżeli okoliczności te mają wpływ na termin wykonania umowy,
- 19) opóźnień w dostawach materiałów/urządzeń niezbędnych do realizacji przedmiotu umowy, gdy udowodnione zostanie, że przedmiotowe opóźnienie wynika z przyczyn niezależnych od Wykonawcy; potwierdzeniem stanowiącym podstawę do dokonania takiej zmiany może być w szczególności potwierdzony przez dostawcę materiałów/urządzeń dokument z datą złożenia przez Wykonawcę zamówienia, potwierdzenie transakcji zapłaty zaliczki przez Wykonawcę oraz informacja dostawcy skierowana do Wykonawcy o realnym terminie dostarczenia materiałów/urządzeń,
- 20) wystąpienia warunków siły wyższej, rozumianej zgodnie z ust. 17 niniejszego paragrafu, które uniemożliwiły wykonanie umowy w dotychczas ustalonym terminie,
- 21) konieczności zmiany terminu wykonania umowy w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 455 ust. 1 pkt 3) i 4) oraz ust. 2 ustawy Pzp,

– termin wykonania umowy może ulec zmianie o czas, o jaki wyżej wskazane okoliczności wpłynęły na termin wykonania umowy przez Wykonawcę, to jest uniemożliwiły Wykonawcy terminową realizację przedmiotu umowy.

4. Dopuszczalna jest **zmiana przedmiotu umowy** w przypadku gdy:

- 1) w trakcie realizacji zamówienia wystąpią nieprzewidziane w dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego okoliczności powodujące konieczność zmiany opisu przedmiotu zamówienia, w tym w szczególności, jeżeli informacje wynikające z opisu przedmiotu zamówienia okażą się nieprawidłowe, co spowoduje konieczność zmiany opisu przedmiotu zamówienia w zakresie cech, funkcjonalności lub innych wymagań Zamawiającego odnoszących się do projektowanego obiektu, a także zmian rozwiązań technicznych, technologicznych lub materiałowych; wystąpienie powyższych okoliczności uprawnia Strony do zmiany umowy w zakresie, w jakim informacje znajdujące się w dokumentacji postępowania okażą się niezgodne z zastanym stanem rzeczywistym,
- 2) w trakcie realizacji zamówienia konieczna okaże się zmiana opisu przedmiotu zamówienia, której wprowadzenie jest wynikiem:
  - a) rozwoju technicznego, technologicznego lub w zakresie materiałów budowlanych, a wprowadzenie zmiany spowoduje, że zaprojektowane rozwiązanie będzie przewidywać najbardziej aktualne lub odpowiednie rozwiązania techniczne, technologiczne lub w zakresie stosowanych materiałów budowlanych,
  - b) zmian wymagań Zamawiającego co do przedmiotu zamówienia, które nie były przewidziane w pierwotnym opisie przedmiotu zamówienia, a ich wprowadzenie jest zasadne ze względów funkcjonalnych projektowanego obiektu,
  - c) zmian obowiązujących przepisów prawa, które weszły w życie po terminie składania ofert, powodujących konieczność zmiany zakresu przedmiotu zamówienia, w tym w szczególności zmiany obowiązków Wykonawcy lub rozwiązań wynikających z opisu przedmiotu zamówienia,
  - d) zaprzestania korzystania z rozwiązań, materiałów lub technologii przewidzianej w opisie przedmiotu zamówienia lub umowie i zastąpienie dotychczasowych postanowień w tym zakresie aktualnie stosowanymi rozwiązaniami, materiałami lub technologiami.

Wystąpienie powyższych okoliczności umożliwia Stronom zmianę umowy poprzez zmianę obowiązków Wykonawcy lub opisu przedmiotu zamówienia, w tym przede wszystkim poprzez wprowadzenie nowych lub innych rozwiązań technicznych, technologicznych, jakie mają być zastosowane w projektowanym obiekcie, albo zmiany materiałów oczekiwanych dotychczas przez Zamawiającego, pod warunkiem, że wprowadzane modyfikacje:

- nie zmieniają przeznaczenia projektowanego obiektu oraz ogólnego charakteru umowy, a przy tym
- są niezbędne do realizacji celu umowy, co Strony są w stanie wykazać, za pomocą odpowiednich środków dowodowych.

5. Dopuszczalna jest **zmiana przedmiotu umowy** poprzez zmianę zakresu robót budowlanych przewidzianych w opisie przedmiotu zamówienia lub dostarczonej przez Zamawiającego dokumentacji w przypadku:
  - 1) konieczności wykonania robót zamiennych, których wykonanie ma na celu prawidłowe zrealizowanie przedmiotu umowy, a konieczność ich wykonania wynika z wad opisu przedmiotu zamówienia i dostarczonej przez Zamawiającego dokumentacji,
  - 2) konieczności wykonania robót zamiennych niezbędnych do prawidłowego wykonania przedmiotu umowy, które nie zostały przewidziane w opisie przedmiotu zamówienia i dostarczonej przez Zamawiającego dokumentacji,
  - 3) zmiany decyzji administracyjnych, na podstawie których prowadzone są roboty budowlane objęte umową, powodujące zmianę dotychczasowego zakresu robót przewidzianego w dokumentacji projektowej.
6. Dopuszczalna jest **zmiana zakresu robót budowlanych poprzez ich ograniczenie** w sytuacji, gdy wykonanie niektórych robót okazało się zbędne, zmieniły się okoliczności związane z wykonaniem umowy lub wykonanie poszczególnych robót nie leży w interesie publicznym lub Zamawiającego, z zastrzeżeniem, że zakres robót nie może ulec zmianie o więcej niż 20 % zakresu rzeczowego lub finansowego przedmiotu zamówienia; wynagrodzenie Wykonawcy zmniejsza się odpowiednio w stosunku do zmniejszonego zakresu robót.
7. Dopuszczalna jest **zmiana przedmiotu umowy**, w szczególności zmiana sposobu wykonania przedmiotu umowy, zakresu robót, lokalizacji robót w sytuacji:
  - 1) wystąpienia innych warunków geologicznych, geotechnicznych, hydrologicznych niż te wskazane przez Zamawiającego w opisie przedmiotu zamówienia lub dostarczonej przez Zamawiającego dokumentacji, powodujących konieczność zmiany sposobu wykonania przedmiotu umowy,
  - 2) wystąpienia na terenie budowy szkód górniczych, wykopalisk, osuwisk, zapadlisk, niewybuchów, niewypałów lub znalezisk archeologicznych, które uniemożliwiają lub utrudniają wykonanie robót na warunkach przewidzianych w umowie.
8. Dopuszczalna jest **zmiana technologii wykonania robót lub materiałów** przewidzianych w opisie przedmiotu zamówienia lub dostarczonej przez Zamawiającego dokumentacji, jeżeli w wyniku rozwoju technicznego lub technologicznego możliwe jest wykonanie robót przy zastosowaniu innej technologii lub materiałów, które:
  - 1) podwyższą jakość wykonanych robót,
  - 2) zmniejszą koszty realizacji umowy lub koszty eksploatacji,
  - 3) pozwolą na skrócenie terminu wykonania umowy lub
  - 4) pozwolą na wydłużenie okresu eksploatacji robót po ich zakończeniu.
9. Dopuszczalna jest **zmiana technologii wykonania robót lub materiałów** przewidzianych w opisie przedmiotu zamówienia lub dostarczonej przez Zamawiającego dokumentacji, w przypadku niedostępności odpowiednich surowców lub materiałów na rynku budowlanym albo zaniechania produkcji materiałów przewidzianych w w/w dokumentacji, co utrudnia możliwość wykonania

przedmiotu umowy, tj. w szczególności powoduje opóźnienie w postępie robót, a Wykonawca, pomimo zachowania należytej staranności, nie mógł temu zapobiec.

10. Dopuszczalna jest zmiana:

- 1) **zakresu, sposobu lub terminu przeprowadzenia odbiorów dokumentacji projektowej lub robót budowlanych**, prób lub testów w sytuacji, gdy zmiana ma wpływ na przyspieszenie lub ułatwienie realizacji przedmiotu umowy lub taka zmiana okaże się konieczna do prawidłowej oceny należytego wykonania przedmiotu umowy przez Wykonawcę, w szczególności gdy zmianie ulegnie technologia wykonania poszczególnych robót,
- 2) **zakresu, sposobu lub terminu przekazania terenu budowy** w sytuacji, gdy zmiana ma wpływ na przyspieszenie lub ułatwienie realizacji przedmiotu umowy.

11. Dopuszczalna jest **zmiana obowiązków Wykonawcy innych niż wykonanie robót budowlanych** poprzez ich rozszerzenie lub ograniczenie, np. w zakresie odnoszącym się do uzyskania odpowiednich decyzji administracyjnych, pozwoleń, zgód lub uzgodnień w sytuacji, gdy podmiot trzeci, w szczególności inspektor nadzoru, lub Zamawiający takich obowiązków nie wykonali lub ich wykonanie może się wiązać z utrudnieniami, które mogą wpłynąć na możliwość wykonania umowy przez Wykonawcę.

12. Dopuszczalna jest **zmiana podwykonawcy**, na którego zdolnościach technicznych lub zawodowych lub sytuacji finansowej lub ekonomicznej polegał Wykonawca, ubiegając się o zawarcie umowy w sytuacji, gdy nie dysponuje już zasobami wskazanego w ofercie podmiotu – jeżeli wykaże on, że zastępujący podmiot spełnia określone w dokumentach zamówienia warunki udziału w postępowaniu.

13. Dopuszczalna jest **zmiana wysokości wynagrodzenia** Wykonawcy w przypadku:

- 1) konieczności wykonania robót dodatkowych, zamiennych lub innych nieprzewidzianych w opisie przedmiotu zamówienia lub dostarczonej przez Zamawiającego dokumentacji, a których wykonanie jest konieczne, albo w przypadku ograniczenia zakresu robót przewidzianych w umowie,
- 2) zmiany technologii wykonania robót lub materiałów zastosowanych do ich realizacji,
- 3) zmiany powszechnie obowiązujących przepisów prawa mających wpływ na wysokość wynagrodzenia, w tym w szczególności przepisów dotyczących stawki podatku od towarów i usług VAT,
- 4) spełnienia się innych okoliczności uprawniających do zmiany umowy, o których mowa w niniejszym paragrafie i jeżeli mają one wpływ na wysokość wynagrodzenia; w takim przypadku zmiana wynagrodzenia jest dopuszczalna w zakresie, w jakim zmiany te mają wpływ na wysokość wynagrodzenia Wykonawcy.

14. Wysokość wynagrodzenia ze względu na zmianę przedmiotu umowy zostanie ustalona według kosztorysu Wykonawcy, który zostanie przygotowany zgodnie z poniższymi zasadami:

- 1) ceny jednostkowe będą odzwierciedlać realną wartość robót z uwzględnieniem zysku nie wyższego niż 10 %,
- 2) ceny jednostkowe będą nie wyższe niż ceny rynkowe odpowiadające zakresowi robót lub zmienianych materiałów,

- 3) kosztorys będzie uwzględniać ceny nie wyższe niż ceny jednostkowe wynikające z ogólnie dostępnych cenników, np. SEKOCENBUD.
15. Zamawiający może wnieść zastrzeżenia do kosztorysu, o którym mowa w ust. 14 niniejszego paragrafu, do których Wykonawca powinien ustosunkować się w terminie 3 dni od dnia przekazania uwag przez Zamawiającego.
16. W razie sporu Stron co do wysokości wynagrodzenia, Strony mogą powołać niezależnego kosztorysanta, który dokona wyceny zakresu robót i materiałów z zastrzeżeniem, że wycena odbędzie się z zachowaniem zasad przewidzianych ust. 14 niniejszego paragrafu. Koszt wynagrodzenia kosztorysanta ponoszą Strony w równych częściach.
17. Strony zgodnie przyjmują, że **siła wyższa** oznacza wyjątkowe wydarzenie lub okoliczność, zaistniałe po zawarciu niniejszej umowy:
- 1) na którą Strona nie ma wpływu oraz
  - 2) której Strona nie mogła uniknąć i przewidzieć pomimo zachowania należytej staranności oraz
  - 3) której, gdyby wystąpiła, Strona nie mogłaby uniknąć lub przewyżyć oraz
  - 4) której powstanie nie jest lub nie było w jakikolwiek sposób zależne od Strony.
18. Jako siła wyższa traktowane będą w szczególności takie zdarzenia, jak:
- 1) eksplozja, huragan, pożar, powódź, epidemia, skażenie chemiczne lub inne katastrofy naturalne lub państwowe, ogłoszone przez władze państwowe lub lokalne,
  - 2) stan nadzwyczajny (np. klęski żywiołowej, epidemii, stan wyjątkowy, stan wojenny), mającego bezpośredni wpływ na terminowość wykonania robót,
  - 3) strajki lub inne formy protestu, akty nieposłuszeństwa obywatelskiego, demonstracje i rozruchy społeczne, które są skutkiem sporów pracowniczych na szczeblu państwowym,
  - 4) akty władz państwowych uniemożliwiające wykonanie przez Stronę zobowiązań umownych.
19. Strona, która na skutek wystąpienia siły wyższej nie będzie mogła wykonywać zobowiązań wynikających z niniejszej umowy zobowiązana jest do niezwłocznego powiadomienia drugiej Strony o wystąpieniu siły wyższej. Strona, która na skutek wystąpienia siły wyższej nie będzie mogła wykonywać zobowiązań wynikających z niniejszej umowy będzie usprawiedliwiona w przypadku niezrealizowania lub opóźnienia realizacji jej zobowiązań wynikających z umowy, dopóki trwać będzie działanie siły wyższej i w takim zakresie, w jakim wywiązanie się tej Strony z jej zobowiązań stało się niemożliwe, utrudnione lub opóźnione działaniem siły wyższej.
20. Każda ze Stron będzie przez cały czas czyniła wszelkie rozsądne starania, aby zminimalizować jakiegokolwiek, będące wynikiem siły wyższej, opóźnienie w wykonaniu niniejszej umowy. Strona zobowiązana jest do niezwłocznego powiadomienia drugiej Strony o zakończeniu występowania siły wyższej.
21. Warunkiem dokonania zmian w niniejszej umowie jest złożenie wniosku przez Stronę inicjującą zmianę, zawierającego odpowiednio:
- 1) zakres proponowanej zmiany,

- 2) opis okoliczności faktycznych uprawniających do dokonania zmiany,
  - 3) podstawę do dokonania zmiany, to jest podstawę prawną wynikającą z ustawy Pzp lub postanowień niniejszej umowy,
  - 4) informacje (np. obliczenie kosztów zmiany jeśli zmiana będzie miała wpływ na wynagrodzenie Wykonawcy, opis wpływu zmiany na termin wykonania umowy) i dowody (wszelkie dokumenty uzasadniające dokonanie proponowanej zmiany) potwierdzające, że zostały spełnione okoliczności uzasadniające wprowadzenie zmiany do obowiązującej umowy.
22. Jeśli zmiana w zawartej umowie wymaga zmiany dokumentacji projektowej, Strona wnioskująca o zmianę przedstawia projekt zamienny zawierający opis proponowanych zmian wraz z informacją - o konieczności lub nie - zmiany pozwolenia na budowę.
23. Wszelkie zmiany umowy wymagają aneksu w formie pisemnej pod rygorem nieważności takich zmian, chyba że zapisy niniejszej umowy stanowią inaczej.

§ 22

Postanowienia końcowe

1. Wszelkie spory powstałe na tle wykonania umowy Strony zobowiązują się rozstrzygać polubownie, a w przypadku braku możliwości polubownego rozstrzygnięcia sporów będą one rozstrzygane przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Zamawiającego.
2. W razie zaistnienia przypadków dotyczących: zmian danych rejestrowych, ogłoszenia przez Sąd upadłości lub postępowania układowego względem Wykonawcy, wszczęcia postępowania egzekucyjnego, w wyniku czego nastąpi zajęcie majątku Wykonawcy lub znacznej jego części, mających znaczenie dla zawartej umowy, Wykonawca zobowiązuje się niezwłocznie powiadomić o nich Zamawiającego.
3. W sprawach nie uregulowanych umową stosuje się przepisy powszechnie obowiązujące, w szczególności przepisy ustawy Pzp i ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny.
4. Administratorem danych osobowych Wykonawcy jest Gmina Miasta Jaworzna z siedzibą: ul. Grunwaldzka 33, 43-600 Jaworzno. Pełna treść klauzuli informacyjnej dotyczącej przetwarzania danych osobowych dostępna jest w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Jaworznie w zakładce: <https://bip.jaworzno.pl/m,19983,ochrona-danych-osobowych.html>
5. Niniejszą umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

Zamawiający:

Wykonawca: